

Informatie over lachgas

Stand van zaken (landelijke) wetgevingstraject lachgas

Het wetgevingsproces duurt langer dan aanvankelijk was voorzien. De verwachting is dat er niet voor het eerste kwartaal 2022 landelijke aanpassing van de Opiumwetgeving van kracht wordt door lachgas aan lijst II bij de Opiumwet toe te voegen en de eigenlijke toepassingen van lachgas van het Opiumwetverbod uit te zonderen.

Vanuit het ministerie van VWS is gemeld dat de reacties op de (internet)consultatie, (zie: <https://www.internetconsultatie.nl/1756>), inmiddels zijn verwerkt en dat de inhoudelijke voorbereiding van het ontwerpbesluit gereed is. Deze stukken kunnen echter nog niet openbaar worden gemaakt. Er dient nog overeenstemming te worden bereikt over de financiering van de handhaving en hoe om te gaan met de beperkte politiecapaciteit.

Het probleem met de handhaving en capaciteit zit vooral in het feit dat het hier een gas betreft. Dit was nooit eerder het geval wanneer middelen aan de lijst bij de Opiumwet werden toegevoegd. Omdat het een gas is, zijn de problemen gerelateerd aan inname, vervoer en opslag veel ingewikkelder en dat vraagt om extra geld en extra capaciteit bij de politie.

Vanwege de demissionaire status van het kabinet zal het besluit over de regelgeving op het gebied van het voorgenomen lachgasverbod naar verwachting worden overgelaten aan een nieuw kabinet. Vanuit de VNG wordt spoedige invoering van de aangepaste Opiumwetgeving bepleit.

Stand van zaken uitvoering motie “Lachgas Rotterdam” ALV 16 juni 2021

De onzekerheid omtrent de invoering van landelijke aangepaste Opiumwetgeving vormt een knelpunt in de effectieve(re) aanpak van de lachgasproblematiek. Dit was voor de VNG reden om met de commissie Feiten en Tarieven dit voorjaar af te spreken vanaf 1 juli jl. een feitcode open te stellen voor artikel 2:74a Model-APV over openlijk drugsgebruik. Op deze wijze hebben gemeenten, naast de al bestaande mogelijkheden binnen de APV om hinder veroorzaakt door lachgas aan te kunnen pakken, de mogelijkheid om een bestuurlijke strafbeschikking uit te kunnen vaardigen bij overtreding van het artikel dat openlijk drugsgebruik verbiedt.

Op de Algemene Ledenvergadering van de VNG jl. is een motie van de gemeente Rotterdam aangenomen over de opname van een artikel dat reeds eerder in de Model-APV was opgenomen (artikel 2:48a: verboden lachgasgebruik). Dit artikel was uit de Model-APV geschrapt vanwege mogelijke bewijsproblemen.

Om de motie te kunnen uitvoeren heeft de VNG het betreffende artikel 2:48a in juli jl. nogmaals voorgelegd aan de Commissie Feiten en Tarieven van het Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie (CVOM). Wij hebben hen gevraagd of het toch mogelijk is om aan artikel 2.48a in de Model-APV een feitcode te koppelen. De uitkomst van deze uitvraag is dat de Commissie Feiten en Tarieven alsnog mogelijkheden heeft gezien om het specifieke lachgasverbod in artikel 2:48a met feitcodes te ondersteunen. Omdat het artikel verscheidene handelingen/ bestanddelen bevat zullen hiervoor meerdere feitcodes nodig zijn.

Op het PV dient de feitcode te staan voor de betreffende handeling. De commissie is dit nog nader aan het uitwerken. De verwachting is dat de feitcodes per 1 november 2021 beschikbaar komen. Vanaf dat moment is ook een bestuurlijke strafbeschikking mogelijk bij overtreding van artikel 2:48a, verboden lachgasgebruik.

Preventie

Naast de aanpak van de problematiek rondom lachgas middels regelgeving en de handhaving hierop is het ook van belang om preventief de problemen aan te (kunnen) pakken.

Volgens informatie vanuit het Trimbos instituut wordt bij de toepassing van lachgas nu vaak cilinders/ tanks gebruikt. Deze zijn "vrij eenvoudig" en (in afwachting van landelijke regelgeving) nu nog legaal via internet te koop. Met deze cilinders kunnen lachgasballonnen zeer gemakkelijk en snel worden gevuld wat een gebruikstoename met zich meebrengt. Het is van belang dat gebruikers maar ook de omgeving rondom hen inzicht hebben welke gevaren zijn verbonden met veelvuldig lachgasgebruik.

Ook komt het vaak voor dat het lachgasgebruik niet op zichzelf staat. Zo kunnen sociale achtergrond, schulden of gebrek aan (goede) scholing een rol spelen bij problematisch lachgasgebruik. Een integraal plan van aanpak toegesneden op de problemen in de betreffende gemeente is dan gewenst. Het ministerie van VWS en het Trimbos instituut hebben hiervoor een handreiking met onder meer een inventarisatie van mogelijkheden rondom preventie opgesteld. Ook komt er een folder specifiek voor de ouders/ verzorgers van jongeren. Gemeenten kunnen deze gebruiken bij hun preventieve aanpak. De VNG zal (een link naar) deze informatie op de website plaatsen zodat gemeenten hiervan (ook) via onze website kennis kunnen nemen.

Vanuit VWS is aangegeven dat er geen algemene landelijke campagne/voorlichting komt over de gevaren van lachgasgebruik. De reden die hiervoor wordt gegeven is dat dit de nieuwsgierigheid onder jongeren naar lachgas kan prikkelen en zo tot meer lachgasgebruik zou kunnen leiden. Maatwerk gericht op concrete situaties en behoeften is vereist.